

Fatale schietpartij Kersenmarkt 2

Op de Kersenmarkt 2 te Maastricht was gevestigd het textielbedrijf van de 'Gebroeders Van Hulst', gespecialiseerd in bedrijfskleding voor onder andere koks, slaggers, kappers, kruideniers en andere beroepsgroepen. Het pand ligt aan de oostelijke gevelwand van de Kersenmarkt met zicht op de toenmalige Grand Bazar. De toegangsdeur tot het pand is links naast de etalage. De winkel geeft toegang tot de trap naar het woongedeelte van het gezin Van Hulst, de kleermakerij ligt achter in het pand en de voorraad in de kelder onder het pand.

Een van de gebroeders Van Hulst is de Maastrichtenaar en handelsreiziger Joseph van Hulst, geboren op 27 augustus 1915 aan de Wijckerpastoorstraat 9 te Maastricht, zijn vader is aardewerker, moeder porseleindruckster en ze werken allebei bij de Sociëteit Ceramique. De 25-jarige Joseph van Hulst trouwt op 3 januari 1941 met de dan 28-jarige Maastrichtse winkeljuffrouw Mathilda Laurentia Hubertina Hamers en ze krijgen een zoon.

Het struikelsteentje dat wij vandaag gaan leggen is voor deze Joseph van Hulst.

Jules Mathias Lemm is een 30-jarige Duitse deserteur en hij is kleermakersgezel sinds 1938 in Maastricht ondergedoken. Lemm moet maar wil niet naar Duitsland om daar in militaire dienst te gaan. Lemm is in het bezit van een vals Belgisch Persoonsbewijs onder de valse naam Linotte. Sinds maart 1943 is hij ondergedoken bij **Joseph van Hulst**.

Lemm heeft in het NSB-café van Mommers aan de St. Antoniusstraat zich ter zelfverdediging een pistool met munitie van een Duits militair gestolen en draagt dit bij zich. Joseph van Hulst heeft met Lemm afgesproken, dat *'[...] een of ander onderzoek werd ingesteld of dat er iemand van de Duitse politie kwam, hield ik mij schuil in den kelder.'*

De middelste boog was het woonhuis van Joseph van Hulst

Gemeentepolitie en marechaussee ondersteunen SD

Gedurende de Duitse bezetting krijgt de gemeentepolitie Maastricht regelmatig versterking vanuit Holland. Zo ook wordt op 1 juni 1944 bij de **politie Willem Moll** geplaatst, hij is lid van de NSB en lid van de Germaanse SS, een echte fanatiek nazi.

Frans Savelberg is ook politieman in Maastricht en ook aangesloten bij de SS en de SD.

De derde politieman is **Jos Blokker** die ook werkt voor de SS en de SD hij staat bekend onder de naam “de schrik van Heer” hij heeft meerdere verzetsmensen vermoord.

De vierde collega is **Theodorus, Thomas Basstein** uit maastricht.

Zwarte vrijdag 18 augustus 1944

Op vrijdag 18 augustus 1944 enkele uren voor het verwoestende bombardement op het Kreijjedörrep en Rooddörrep gaan Savelberg, Mol en Basstein op pad, Blokker wordt opgehouden bij de SD hij zal later volgen en komt ter plaatse na de schietpartij.

Volgens Mol en Blokker krijgen ze van de SD'er Strobel, de opdracht een onderzoek in te stellen in twee winkels aan de Kersenmarkt, '[...] *bij een zekere van Hulst, wonende aan de Kersemarkt alhier, een huiszoeking te verrichten naar stoffen die op onregelmatige wijze waren verkregen.*' De andere winkel is niet bekend. Iemand heeft bij de SD een klacht ingediend dat vanuit een van deze winkels zwarte handel wordt gedreven.¹

Op zich een vreemde zaak. De SD bemoeit zich hier nadrukkelijk met het werk van de Dienst Prijsbeheersing, iets dat zij normaliter niet doen. Het klinkt natuurlijk beter voor anderen dat je op jacht bent naar illegale stoffen dan een Duitse deserteur/onderduiker.

Op deze “zwarte vrijdag” is in de winkel aanwezig de dan 29-jarige Joseph van Hulst, zijn vrouw, zoontje, de Duitse deserteur/onderduiker J.M. Lemm en twee winkelmeisjes de dan 18-jarigen L.M. de Ree en W.A. Hauwert.

Nadat die dag omstreeks 09.00 uur de in burger geklede Mol en Basstein de winkel van de ‘*Gebroeders Van Hulst*’ naar binnen gaan worden ze te woord gestaan door de echtgenote van Joseph van Hulst en vertellen ze haar het doel van hun komst. Basstein sluit de winkeldeur af en stopt de sleutel in zijn broekzak, ze kunnen nu ongestoord hun “werk” doen. Savelberg blijft buiten staan ter bewaking van het pand en omgeving.

Buiten het zicht van de binnengekomen Mol en Basstein vlucht de deserteur/onderduiker Lemm, die door het winkelmeisje Hauwert is gewaarschuwd naar de kelder om zich daar te verstoppen.

Mol loopt met Van Hulst naar de kleermakerij achter de winkel en Basstein daalt de trap af naar de kelder. Basstein treft in de kelder Lemm aan en neemt hem mee naar de kleermakerij achter in de winkel.

Lemm blijft daar onder bewaking van Mol achter waarna Basstein de bovenverdiepingen van het pand nogmaals controleert. Lemm profiteert hiervan en springt door een raam naar de achter het pand gelegen cour. Hij ziet dat hij niet verder komt; alle uitgangen naar de Maas-trichter Smedenstraat zijn door de Landwacht en/of WA afgesloten, dus terug naar binnen. Mol trekt zijn vuurwapen en schiet in de richting van de vluchtende Lemm, die door de voordeur weg wil komen, maar dat gaat niet de deur is afgesloten. Tijdens het schieten komt Basstein erbij en ook hij schiet naar Lemm. In totaal wordt ongeveer twaalf- tot veertienmaal in de richting van Lemm geschoten. Lemm raakt gewond aan zijn rechterschouder, linker bovenbeen en bovenlip.

Onder het schieten van Mol en Basstein trekt Lemm zijn pistool, wil terugschieten maar zijn wapen weigert. Mol en Basstein bevinden zich ondertussen in de winkel, waarna Lemm via de trap naar het dak vlucht en weet te ontkomen. De ontkomen Lemm laat zich behandelen bij dr. Kroll in de Bredestraat te Maastricht.

Tengevolge van de schietpartij raakt het winkelmeisje Lucia de Ree aan haar schouder gewond en moet zich onder doktersbehandeling stellen. Lemm overleeft de oorlog en vestigt zich uiteindelijk in Amsterdam.

Een van de Landwachters of WA-ers, die Lemm buiten heeft zien staan, rent bij aanvang van de schietpartij naar het SD Hoofdkwartier aan de Wijckersingel en slaat alarm. De SD'ers Strobel en Nitsch komen ter plaatse, nemen Joseph van Hulst gevangen en brengen hem over naar de Wijckersingel. Het is Jos Blokker die daarna Van Hulst naar het Huis van Bewaring brengt.²

Na het verhoor door de SD wordt Joseph van Hulst op zondag 3 september 1944 overgebracht naar Kamp Vught en daar op "Dolle Dinsdag" dinsdag 5 september 1944 door de Duitse bezetter gefusilleerd.³ Hij was toen 29 jaar.

¹ RHCLGAMGemeentepolitie20108B1947box152dossier172zaakBlokkerpagina3en4

² Ibidem

³ RHCLGAMGemeentepolitie20108B1946box138dossier281zaakMol